

Obsah

Úvod: ČR jako bašta klimaskeptiků?	11
1. Nástin problematiky změn klimatu	23
1.1 Historie antropogenní hypotézy	24
1.2 Poznatky o změně klimatu podle IPCC	25
1.2.1 Trendy	26
1.2.2 Příčiny změn	27
1.2.3 Dopady	28
1.2.4 Možná opatření	29
1.3 Vědecký konsenzus a jeho kritika	30
2. Politika změn klimatu: mezinárodní vyjednávání a sociální hnutí	35
2.1 Klimatické hnutí	35
2.2 Politika změny klimatu v ČR	46

3. Problém definice: enviroskepse, antienvironmentalismus, klimaskepse	52
3.1 Enviroskepticismus	53
3.2 Antienvironmentalismus	53
3.3 Klimaskeptici, popírači, kontrariáni?	56
3.4 Rozměry klimaskepse	59
4. Klimaskepticismus jako kontrahnutí?	66
4.1 Úskalí konceptualizace klimaskepse jako kontrahnutí	68
4.1.1 Problém expertizace	68
4.1.2 Think tanky jako organizační báze klimaskepse	70
4.1.3 Problém institucionalizace	74
4.2 Kritéria mobilizace kontrahnutí – případ české klimaskepse	75
4.2.1 Rezonance tématu a úspěchy environmentalismu	75
4.2.2 Hnutí ohrožuje zájmy určitých skupin	83
4.2.3 Elitní spojenci a zdroje	87
4.3 Shrnutí	89
5. Metodologie výzkumu klimaskeptiků	91
5.1 Cíl výzkumu a výzkumné otázky	92
5.2 Metoda zakotvené teorie	93
5.3 Výzkumný vzorek	95
5.4 Specifika interview s klimaskeptiky	98
5.5 Analýza dat	100
5.6 Situovanost a reflexe výzkumné zkušenosti	102
6. Model zakotvené teorie	106
6.1 Základní analytický příběh	107
7. Centrální kategorie: umělý problém globálního oteplování	111

8.	Příčinné podmínky: aktéři „katastrofismu“ jako producenti problému	114
8.1	Ekologičtí aktivisté	116
8.1.1	Obchodní zájem	117
8.1.2	Víra a náboženství	119
8.1.3	Nevědomost a nevědecký status	122
8.1.4	Totalitární tendence	123
8.2	Média	127
8.2.1	Zveličování problému	128
8.2.2	Cenzura	129
8.2.3	Nevyváženost	131
8.3	Vědci	133
8.3.1	Nekorektní argumentace a interpretace, zatajování dat	137
8.3.2	Nejistota vědy	139
8.3.3	Útoky na skeptiky	141
8.3.4	Svázanost granty	144
8.4	Shrnutí příčinných podmínek	147
9.	Kontext: kritické události vývoje české klimaskepse	150
9.1	Klaus prezidentem – zviditelnění tématu, legitimizace alternativ (od roku 2003)	151
9.2	Vrchol zájmu: léta 2006–2007	157
9.2.1	Al Gore – film a kniha Nepříjemná pravda	157
9.2.2	Martin Bursík ministrem a Strana zelených ve vládě	158
9.2.3	Sternova zpráva	161
9.2.4	Čtvrtá zpráva Mezivládního panelu pro změny klimatu (IPCC)	164
9.3	Climategate a konference v Kodani: rok 2009	167
9.3.1	Climategate	167
9.3.2	Kodaňský summit	171
9.4	Slábnutí tématu: léta 2012–2013	173
9.4.1	Pátá zpráva Mezivládního panelu pro změny klimatu	176

10. Proměny politických a diskursivních příležitostí optikou teorie hnutí	181
10.1 Václav Klaus prezidentem	184
10.2 Vstup do EU a evropská politika klimatu	186
10.3 Al Gore, Sternova zpráva a 4. zpráva IPCC	189
10.4 Climategate	192
10.5 Bursík a jeho nástupci na Ministerstvu životního prostředí	197
10.6 Konference v Kodani	201
10.7 Veřejné mínění jako příležitost	203
10.8 Pátá zpráva IPCC	207
11. Intervenující podmínky	209
11.1 Minimum organizace a individualistická kultura skeptiků	211
11.2 Zdroje	213
11.2.1 Centrum pro ekonomiku a politiku (CEP)	214
11.2.2 Liberální institut (LI)	215
11.2.3 Občanský institut (OI)	216
11.2.4 Reformy.cz	219
11.2.5 NWO	220
11.2.6 Aktivní jednotlivci	221
11.2.7 Shrnutí: zdroje klimatického skepticismu v ČR	224
11.3 Osobní biografie a znalosti	231
11.4 Názorové rozdíly mezi klimaskeptiky	235
12. Obecné strategie jednání	243
12.1 Veřejné akce – přednášky, semináře, projekce	244
12.2 Publikační aktivity – knihy, periodika a blogy	253
12.3 Role překladů	257
12.4 Další aktivity	259

13. Specifické strategie zpochybňování	261
13.1 Boj s vědci = expertizační boj	262
13.1.1 Strategie zpochybňování jistot	263
13.1.2 Strategie zpochybňování legitimacy	285
13.2 Boj s aktivisty = nálepkovací boj	289
13.3 Boj s médii = symbolický boj	295
13.4 Shrnutí strategií jednání	302
14. Následky strategií jednání: nesamozřejmost antropogenní hypotézy	305
14.1 Vliv na vědce	306
14.1.1 Dimenze času	307
14.1.2 Tlak ke zdůvodnění	309
14.2 Vliv na aktivisty	310
14.2.1 Zviditelnění tématu	310
14.2.2 Tlak ke zdůvodnění	313
14.3 Vliv na média – inkluze klimaskepsy?	314
15. Rozvinutí analytického příběhu	319
Závěr: klimaskeptici v postnormální praxi	331
Bibliografie	339
Přílohy	378
Seznam komunikačních partnerů	379
Seznam zkratk	381
Summary	383
Jmenný rejstřík	386